

የኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮታዊ ፓርቲ ሰላም

ዳዎ ቀጽ 15 ቀ 2

ሰኔ 1981

ሠላምን ለውጥን ማን ጠልቶ፡

ይዘቱን እንጂ ለይቶ/

ጦርነት ቀፍ ቃፊ የሆነው ፋሽስታዊው የኢትዮጵያ መንግሥት -አሁኑ- ያዘነገረው ጦርነቱን ስፋትም ጥልቀትም እየሰጠ መጥቶ አሁን ደግሞ በውስጡ ውጊያው እየሰረገ ፍክቻው በርተቶ የፖለቲካ ሥልጣኑ እምብርት ሆነው በቀዳሚው መስክልም፣ ጠብ-ጠብ ተጀምሯል፡፡ በመንግሥቱ የቆመውን ሁሉ እየጨረሰና እየተመተሙ ለ15 ዓመታት እብረው ከተገዙ በኋላ፣ ዛሬ ያሰቡት ሁሉ አልተሟላምና ተፋረሱ፣ እየተፋለሱም ነው፡፡ በአዲሱ መንግሥታዊ ከበርተ ገዢ መደብ ውስጥ ልዩነቶች ብቅ ብቅ ማለት ከጀመሩ ቆይቷል፡፡ እስካሁን ድረስ ገንዘብ ልዩነት ያሳዩት ቢሰራጩም ከተቀደሙ "በመንግሥት" ቢታወቁና ቢረገቡ፣ ቀልጠፍ ካሉም ቢፈረጉም ነበር የሚታየው፡፡ ሳይንፈራገጡ የታረሙት ጥቂት አይደሉም፡፡ ከዚህ አንፃር በገንቦት 8 ቀን 1981 ዓ.ም በኢትዮጵያ ውስጥ የመንግሥት ሃ/ማርያም ታላቅ ደጋፊዎች ያከሸፉትን የመፈንቀል-መንግሥት ሙከራ የጠነባብቀው መከራከሪያ -ቢያንስ ያንን ያጠናክሩትን ከፍተኛ አብረሪ ሥርዓት ደፍረውታል፡፡ ልዩነቶች ሊገለጡት እንዳይችሉ አድርገው፣ ጭንቀት ጥበብ በለው፣ በጋራ ያነፁት ኢኮኖሚክ ሥርዓት በመስከላቸው የሚነሱ ልዩነቶችንም አላስተካከሉ ስለሆነ አማራጩ የአንዱ ወገን ሌላውን ለመፈንቀል ማሰርና መዋከርም ሆነ፡፡

ስዎቹንና ቅርጾቹን ቢቃይረው ቆይቶ አሁን አሠጋ በተሳለው ድርጅትና እንዲሁም አሠራሪ በሚሉት መንግሥታዊ መዋቅር በርካታ ዘርፍና ተቋማት ውስጥ ተሰባስቦ ሃሳፊነትና ሥልጣን በመያዝ ተጠቃሚ የሆነው ክፍል እስካሁን ያጋጠሙትን ማህበረሰባዊ፣ ኢኮኖሚያዊ፣ ፖለቲካዊና ወታደራዊ ችግሮች ሁሉ በሃይል ለመፍታት ማስጎደል፡፡ ሕይወትንም ግብረተኛንም አውጭል፡፡ ከዕለት ወደ ዕለት ችግሮቹ ተሳታፊ እንጂ ወደ ቀውስነት ተለውጦ እንጂ፣ አመረቀቱ፣ አነቀዙትም እንጂ፡፡ ወደ መፍትሄያችን አላቀረቡትም፡፡ እንዲያውም ያሁኑን ርስ በርስ መፍታርና፣ በጉያቸውም ውስጥ እሳት መለከጥን አስከተለ፡፡ የመፈንቀል-መንግሥት ሙከራው የማይጠበቅ አልነበረም፡፡ የኢትዮጵያን ህዝቦች ስበው ገፍተረው የከተቱት መቀመጫ ለራሴቸውም ስለተረፈ፣ ዕውር ድንበራቸውን መፈንቀል ከመዋከር የተሻለ አማራጭ አልታያቸውም፡፡ ሥርዓት ሽግግር መደብ አባላቸው መሰል እንኳን የሚፈጠረውን ልዩነት ከመተራረድ በመለስ ለመፍታት የሚያስችል ቢሰጠው የተፈጠረ ሁኔታ ነው፡፡

የሚያሳይ ጠርነቶች ያስከተሉት ለዓመታት የተከማቸ የጭቁን ወታደሮችና ባለሌላ —መፍረጆች በሰብተና ምሪት፣ የዘቅተኛና መስከለኛ መኮንኖች ጭንቀት፣ ባጠቃላይም የኢትዮጵያን ትግሮች በሙሉ ባሃይልና በጠርነቶች ለመፍታት ቀጥለወጡት በነበረው ጉዞአቸው ላይ የከፍተኛ መኮንኖችም ጭምር ተከፋ መቀረጥ ... ወደዚህ መከራ አደረገዋል፡፡ ሁሉንም ህይወቱን ለአደጋ እየሰጠ፣ ለዓመታት ከዘመዱ ከቤተሰብና ከወላጆቹም ተለይቶ፣ እየተራበ እየተጠማ፣ እየታረዘ፣ በተለያዩ በሽታዎች ያለበቂ ህክምና እየተሰቃየ፣ ያለወቅታዊ ዕረፍት በየጠር ገንባሮች የሚገፈጠው ተራ ወታደርና ባለሌላ ማዕረግ የጠርነቶች መብዛትና መንዛዛት አንገሽገሽታል፡፡ በየዕለቱ ነው በየጠር አውደማው እንደቀጠለ እየረገፈ ያለው፡፡ መወት፣ መቁሰል አካለ ጉደሉ ሆኖ እንደአልባሌ ነገር መጣል መሰቃየት መንከራተት ዕጣ —ክፍሉ መሆናቸውን እያየ የዓዕምር ዕረፍት ያጣል፡፡ በሰብተና ምሪቱን የሚገልጥበት፣ የሚተነፍሰበት፣ አስተያየቶቹ ሚዛን ተስጥቷቸው የሚታዩበት፣ ጥያቄያቹ መልስ የሚያገኙበት ሁኔታዎች የሉም፡፡ በፈቃደኛነት ወደ ውትድርና የገባው ተጠምድዶ እስከ ዕለተ ሞት የተያዘበት፣ ቀሪው ደግሞ “የጠፈራዊ ውትድርና አገልግሎት” ስጥ ተብሎ በመገደድ፣ እየታደነ ተይዞ፣ የገዳታውን ወቅት የጠረሰው ሁሉ አብሮ እየተነሳና እየተማገደ የሚቀጥልበት ሁኔታ ነው ያለው፡፡ ሰጥ—ለጥ—በለው እንዲታዘዙ፣ እንዲያገኙ፣ እንዲጠፈጭ፣ ህዝቡን አምቀውና ረገጠው እንዲይዙ የሚረጉት ራሳቸውም በሚያለውሱ ወታደራዊ ሥነ—ሥርዓቶችና የሥላሴ መረቦች ተተብተበውና ተቆላልጰው ተይዘው ነው፡፡ በወታደሮች መስከልም የርስ በርስ መተማመን ጠፍቶ መጠራጠርና መፈራረት ሰፍኗል፡፡ እያንዳንዱ በተናጠለ ታምቆ ተከደና አብሮ ስለሆነ፣ አብሮ ስለሆነ፣ በብሶት ምሪቱም አብሮ ስለሆነ፣ የቀየረ ያለም ነው፡፡ ሁኔታው ሊሰራጩት ከወታደራዊ መዋቅሮች ውጭ ሊደራጁ፣ አብሮ ሊነሳ አላስቻለውም፡፡

ለላቃት 15 ዓመቶች የኢትዮጵያ ወታደሮችና ባለሌላ ማዕረጆች የቀዳ በት እስከፊ ሁኔታ በዘቅተኛና መስከለኛ መኮንኖች ላይም ከፍተኛ ተጽዕኖ አድርጓል፡፡ የሚያዙት፣ የሚሞሩት፣ የሚያዋጉት፣ ... መኮንኖች በጠሩ አባላት አኳኒ ትግሮች በሰብተና፣ እንዲሁም በአነዚህና መሰል ምክንያቶች በሚፈጠረው የጠሩ ምራል መነካት፣ በወታደራዊ ተገባሮቻቸው ላይ በሚከተለው መጻከም፣ ዘወትር ይጉነተላሉ፡፡ እየተጻከመ፣ እየተፋዘዘ፣ ... የመጣውን ወታደር ይዘው የገዱት፣ የጭጨፋ፣ የአመቃ ተልዕኮዎቻቸውን በበቂ ማከናወን ያዳገታቸዋል፡፡ ይሄኔ ደግሞ ራሳቸው በአገላለጽና በሰብተና ምሪት እየተወገደሉ ይታሰባሉ፡፡ ዘወትር በጭንቀትና በሰብተና ምሪት እየተወገደሉ ይታሰባሉ፡፡ ወጣቱ ቀጥረው ከተቋሉ፣ ርስ በርስ በሰላላ መረቦች ተጠላልፍ እየገነገኑ፣ እየገነገኑ መኖሩ ልነሱንም በሰብተና ምሪት አስመርጯቸዋል፡፡ በቻራሳቸው ከላይ እየተነሱ፣ ከበታቸው ያሉትን ደግሞ እያዳፉና እያርመሰሰው እንዲነሱ ይዳርጋሉ፡፡ አብዛኛዎቹ የተከፉና እየበገኑም ያሉናቸው፡፡ ባጠቃላይ ጭቁን ወታደሮችና አብዛኛዎቹ ዘቅተኛና መስከለኛ መኮንኖችም በሁኔታቸው የተከፉና የተመረሩ እየተሰሩም የመጡ መሆናቸውን በመረዳትም ነው ከከፍተኛ መኮንኖች መስከል የተወሰነች መፈንቀለ—መንገሥት ለማድረግ ተጻፍረው የተነሱት፡፡ በታችኞቹ ድጋፍ ላይ በጣም ተማምነው ነበር፡፡ በምሥራቅ ጀርመንና በሌሎችም የሥላሴ ኤክስፒሪትና አማካሪዎች የሠለጠኑትንና ያተኮሩትን የሥራ ሥራ የፀጥታ ተቋማት፣ የማስቀጠጥና የማዳመጥ ችሎታ

ናቅ አድርገውታል፡፡ ከመንግሥት ሃ/ጣር ያም ጋር ሆነው የኢትዮጵያ ህዝቦች አብሮ መቀጥቀሙና አብሮ መገገሙ ያረካቸውን፡፡ ከእነሱ ተፃራሪው ሊቀው የሚቻሉትን፡፡ በአሠጋጅ፡፡ በአሠራሪ፡፡ በጦር ሃይሎች፡፡ ውስጥ የተሰጠው ባለሥልጣኖች ማንነትና ቸሎታም ተገቢ ክብደት እንዳልሰጡት ማየት አያገባቸውም፡፡

ለመፈንቀሉ መንግሥት መከራው መክሸፍ የተለያዩ ምክንያቶችን መጥቀስ ቢቻልም ገሊ ገሊ ካሉት መሰከል ምስጢራቸውን ጠብቀው ቀዳሚነትን ለመያዝ አለመቻላቸው፡፡ በኋላም በተለይ ኤርትራ ውስጥ በሚገኘው የመፈንቀሉ ደጋፊ ወገን አማካኝነት በኢትዮጵያ አንድነት ጥያቄ ላይ የተጸባረቀው አጠራጣሪ አቋም፡፡ ከኢትዮጵያ ሠፊ ህዝብ ጋር የሚያስተካክሯቸው መንገዶች አለመኖራቸው፡፡ ይገኙባቸዋል፡፡ ለ28 ዓመቶች “ለሀገር አንድነት ስትል ተዋደቀ” ሲሆን የኖረውን ጦር በድንገት ከእነዚያው “ተገንጣዬ” - - - ሲሆኑ ከነበሩት ጋር “ተጋደን” ተወዳጅ፡፡ አብረህ ተሠለፍ” - - - ማለትና፡፡ በቫዕሊያ ከታወጀው የ15 ቀናት የተከሰ ማቀም በኋላም ተነጥሎ የሚመታበት ሁኔታ ውስጥ ማስገባት - - - ለአብዛኛው በኤርትራ የሚገኘው ጦር የሚኖጥለት አልሆነም፡፡ ለሌላውም የጦር ክፍል እንደዚሁ አልተዋጠለትም ነበር፡፡ የመንግሥቱ ሃ/ጣር ያም ደጋፊ ያቸ በኋላም ራሱ ለመፈንቀል የወከሩትን “በሀገር አንድነት ላይ ያሰሩ ከሃዲያቸ” በለው ለመከሰና የመፈንቀሉ ወቅታዊ ያቸን ለደገፏቸው ከሚቻሉት ወገኖችም ሊነጥሏቸው ምቹ ሁኔታ ተፈጠረላቸው፡፡ ኤርትራ ውስጥ የሚገኘው የኢትዮጵያ መንግሥት ጦር በርግጥም ጦርነት የሰለቸውና ሠላም የጠማው ቢሆንም “የሃገር አንድነት” ስሜት የሌለው አለመሆኑም የሚታወቅ ነው፡፡ ከዚህም በላይ የጦሩ አባላት ከመሰከል አገር የጦሩ ክፍሎች ተነጥለው ለውቱ፡፡ ለሚረኩ፡፡ ሌላ ደግሞ - - - የሚገደቡት ሁኔታ ውስጥ መገባት አይፈልጉም፡፡ ይህ ሁኔታ በደንብ አልተጠነቀቀም፡፡

ቢያንስ ከ1964 ዓ.ም፡፡ ኢሕአፓ በነገሱ ከተመሠረተበት ጊዜ ጀምሮ፡፡ በፖለቲካ ድርጅት መልኩም ከህዝቡ ነቃና መጠቀም ያለው ክፍል ለመደራጀት ጥሯል፡፡ የሠራተኛ፡፡ የተማሪ፡፡ የመምህራን፡፡ የሴቶች፡፡ - - - ማህበሮች፡፡ ከፊሉ ቀደም በለው በመጀመርና እንቅስቃሴያቸውን፡፡ ተገላቸውንም፡፡ ሁኔታው ሲፈቀድ በይፋ ጭምር፡፡ አኮሃደሩ፡፡ ከ1966 ዓ.ም እስከ 1969 አያሌ የፖለቲካ ድርጅቶችና ጉዳዮች እንዲሁም በርከት ያሉ ህዝባዊ ድርጅቶችና የዎያ ማህበሮች በሰፊው ህዝብ ውስጥ ጉልህና ጠንካራ ያለ ፖለቲካዊ እንቅስቃሴና ተገልጦት አካሄደዋል፡፡ ፋሽስታዊው መንግሥት ባካሄደው ጭፍጨፋና ሽብር ቀስ በቀስ የፖለቲካ ተገላጭ እንቅስቃሴያቸውን በተለይ በከተሞች ይዳከሙ እንዲሁ፡፡ ህዝቡም ሰቅጦት ይበል እንዲሁ እስከዚያ ጊዜ ድረስ ህዝቡ ያገኘው የፖለቲካዊ ገንዘብ አልተደመሰሰም፡፡ አጥጋቢውም ከ1969 ጀምሮ የደረሰበት ጭፍፍ፡፡ አመቻ፡፡ በዚህ ህዝቡን በሚገባ አስተምሮታል፡፡ ስለዚህም ነው ዛሬ የኢትዮጵያ ህዝብ በመገለጫ ያቸና ዓኖሮች ብቻ የሚታለል የማይሆነው፡፡ በተለይም ደገዎ በህዝቡ ስም ምሉኑ ተገዝቶ ሥልጣን የጠበቀው ፋሽስታዊው መንግሥት / የቀድሞው ደርገት ባንዳ ጉዳዮች ሠደዱት - - - ኢማሊኒና ኢሠጋክ፡፡ኢሠጋጅና ኢሠዲሪ/ እስካሁን እያስቃያቸው፡፡ እየጨፈጨፋቸው፡፡ እያሰለቀሳቸው ፍጻሜ እያሳያቸው - - - እያለ፡፡ ሌላ ህዝቡ የተገነጠለ ወታደራዊ ጉዳት “ይኸው ልፈውሳቸው መጣሁ” ቢላቸው ሊያምኑት፡፡ ሊቀበሉትም አይቻሉም፡፡ መጠራጠራቸው የሚጠበቅባቸው እንዲሁ የሚነፃፅሩባቸው አይሆንም፡፡ ህዝቡ የፖለቲካ እንቅስቃሴያቸውንና ርምጃያቸውን እንዲሁም

የሚያራምዷቸውን የተሳተፉባቸውን የፖለቲካ ሃይሎችን ማንነት አውቅ፣ ተቀብሎ ከሰደገፈውና ከሰተሳተፈበት ማንኛውም ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ፣ ተገለ፣ ወይም ርምጃ ዘላቂ ድል ሊቀዳጅ አይችልም፡፡ ሌሎች ድክመቶች እንዳሉ ሆነው የገንቦት 8 ቀን 1981 ዓ.ም የመፈንቅለ መንግሥት መከራም በየናኑት የከሸፈው በዚሁ ምክንያት ነው፡፡ ከሠፊው ሕዝብ የተገነጠለ የጥቂት መኮንኖችና ተከታዮቻቸው ምሥጢራዊ ጥንሠሣ ነበር፡፡

የመፈንቅለ መንግሥት መከሸፍ የሚያሳየው ገን መንግሥት ሃ/ማርያምና ገብረ-አበርክ እንደሚቀጥዘረት “ፋሽስታዊው መንግሥት” ጠንካራ ስለሆነ፡፡ “አሠገና አሠዲሪ ሀዘባዊ መሠረት ስላላቸው”፡፡ “አብዛኛው የጠሩ ክፍል ዕውነት ስለሚሰጥባቸውና ስለሰደገፈባቸው” - - - አይደለም፡፡ የአሠገና አሠዲሪ መሪዎች ወህደትና አንድነት አጥተው እየተወነጃጀሉ፣ እየተናከሱ፣ እየተጋዳሉ - - - ጥምባኮባቸው ወጥቷል፡፡ ለንቃቸው አስከፊነትና ለሁሉም ሊያንቋቋም ዘራ ቅጥፈታቸውን ሊያሳምኑ አይችሉም፡፡ ከእነሱ የከፉና የባሉ ወይም ያልተሻሉ እንደሚመጠባቸው ማወቅና ማረጋገጥ ፈለጉ እንጂ፣ በግርግርና ተርም ስምስ ውስጥ እንዳንድ የማይፈለጋቸው ነገሮች እንዳይደርሱባቸው ሠገተው ቀጠብ አሉ እንጂ፣ ሀዘቡም ጠረም ፋሽስታዊውን በደም የጠነበዘ መንግሥት አምርረው ነው የሚጠሉት፡፡

መፈንቅለ መንግሥት የወከረትን ባለሥልጣኖች እና መንግሥት ሃ/ማርያም “የሀገርን አንድነት ለማጥፋት ያሰሩ ከሃዲያች፣ በፍቅረ ንዋይ የተሰጠ መፍና ለገል ጥቅማቸው የቁጡ ሰገብገቦች” - - - በላው ከሰዋቸዋል፡፡ በኤርትራ ጦር ውስጥ የነበሩት የመፈንቅለ አቀንቻች በአስመራው ፈዲዩ ለኤርትራው ገንባር እንደተሰበሩባቸው ጥሪ ማቅረባቸው፣ ገንባሩም መፈንቅለ መንግሥት እንዲሳካ ድጋፍና ተብብረን በመገለጥ ለ15 ቀናት የተከሰ ማቀም እንደሚያደርግ ታል መገባት የወጡ ዘና ማሠራውያኖችም እነዚህን ጉዳዮች ማስተጋባታቸው፣ አንዳንድ ቀደም በላው የፈረጠው የፋሽስት መንግሥት የቀደም ባለሥልጣኖችም ደገው የአማጭ የአገናኘነት ሚናም ተጠውተናል በላው ማሸቃጠላቸው፡፡ - - - ለመጀመሪያው ከስ ማጠፊያ ምርኮዝ ሆነውታል፡፡ ሁላቸውን ከስ በሚመለከት እና መንግሥት ሃ/ማርያምም ቢሆኑ “እኛን የጠማን ሌጣ ሥልጣን እንጂ ከን የይና ከጥቅሙ ጋር አይደለም” በላው ቢሆኑ ቢገዙት ሕዝቡ እያምናቸውም፡፡ ሕዝቡ የሚያውቀው ሁሉም መጥጥ፣ ጋጥ፣ እንደሚያደርጉ ነው፡፡

መፈንቅለኞች ከሰብ አመክሮቹም አላመክረው፣ በገንቦት 8 ቀን 1981 ዓ.ም በሂሊኮፕተር በተከተነው መገለጫቸው ከሰነዘረዋቸው ሃሳቦች ውስጥ አብዛኛዎቹ የኢትዮጵያ ሠፊ ሀዘብ ደጋገው ያነሣቸው ስለዚህም የሚደገፋቸው ናቸው፡፡ በመጀመሪያ የአሠዲሪ፣ አሠገና መሰቀዳዊ መፍረሱ አስፈላጊና ተገቢም ስለሆነ እነዚህን በመፈንቅለኞችም ተጉ ተሳተፍ ጭምር የተገነቡትን ጉዳዮች እንዲፈርሱ መጠየቃቸው ራሱ የማይናቀ ርምጃ በመሆኑ የሚደገፍ ነው፡፡ አሁን ባለው ሥርዓተ መንግሥት ምትክም አያሌ የፖለቲካ ጋር ቲያች/ደርጅቶች በምርጫ በሚያገኙት ሀዘባዊ ድጋፍ መሠረት የሚሳተፉበት ዲሞክራሲያዊ ሥርዓተ መንግሥት መቋቋም አለበት ማለታቸው ከኢትዮጵያ ሠፊ ሀዘብ በአብዛኛው የሚደገፍ ነው፡፡ ከዚህም ጋር የተያያዘው በኢትዮጵያ የሚገኙ ሁሉም የፖለቲካ ሃይሎች በነፃ ሊንቀሳቀሱ የሚችሉበት ሁኔታ መፈጠር እየታገለገለት ያለ ዓቢይ ጉዳይ ነው፡፡ በኢትዮጵያ ውስጥ እየተሳሳቱ ያሉት ጦርነቶች ቁጥጥ

ቸገሮቹ በሠላማዊ መንገድ መፈታት እንዳለባቸው የሠነደት ሃሳብ ተከክሎ ለና ተገቢ ነው። መፈንቅለኛቹ ቢያንስ በጭክራሲና በሰላም ጥያቄያቸው ላይ የሠነደታቸውን ሀሳቦች ስንመለከት ከነመንገሥት ሃ/ጣር ያም ጋር ጉህ ልዩነቶች እንዳሏቸው መገንዘብ አያገጥም። መፈንቅለኛቹ አድባባባቸው ያለ ፍትሃዊ ጉዳይ ሃገራዊ ነፃነትን የሚመለከተው ነው። ኢትዮጵያን ከመሰከብ ጣላታ-ገብነት ለማሳቀቅ ሃሳቡ ነበራቸው ወይ? ሃገሪቱን ለሌላው ልዕላ ሃያል ገንዘብ ለማስረከብ? ጉዳዩ ለምን ተዘለለ? የኢትዮጵያ ሠፊ ሕዝብ በአኩላነት ላይ የተመሠረተ ገንጥነትን እንዲባር ነትን እንደማይሻ ወይም ጌታ ለመለወጥ እንደማይታገል ተከላክለው ይሆን ወይስ “መያ በልብ ነው/” በለው? ሃሳባቸውን መገለጡ ላይ ለምን ክፉኛ ተቆጠሩ ለማለት እንዲ “በገለጧቸው ላይ ሁሉ ጽኑ ዕምነት ኖሮአቸው ነው ያደረጉት” ከሚል ተላላ ነት ተነስተን አይደለም። በመጨረሻ ላይ ከነመንገሥት ሃ/ጣር ያም ጋር መፈራቀቻቸው መቃረናቸው የማይካድ ቢሆንም፤ መፈንቅለኛቹ “ኢትዮጵያ ውስጥ ጭክራሲያዊ ሥርዓት ለማምጣት ራሳችንን መራርጠን አቅርበናል” ሲሉን ገን የፊትኛው ተዘ እያለን፤ ነገር የው አልኖጥ ብሎ እየተናነቀ ነው። ለካሳ የሰጡትን ሁሉ የማይሰለቅጥ ገሮሮ አስቸጋሪ ነው።

ከዚህ በላይ የተጠቀሱት የመፈንቅለኛቹ መገለጫ የያዘቸው ሃሳቦች በዘና ማሠራጨያያቸው አማካይነት ለኢትዮጵያ ህዝብ በሰፋ ቀልጠፍ በለው ባይ ደረሱም በአዲስ አበባና በዙሪያው ተናፋሪ ነበር። የመፈንቅለኛው መከራ በተወሰነ ደረጃ ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ተማሪያቸው አካባቢ በሰተቀር ህዝቡን ሊያነሳሳና ሊያንቀሳቅሱ አልቻለም። ቀደም ብሎ እንደተጠቀሰው ቸገሩ አሁንም “የለውጥ አቀንቻኞች ነን” በለው ድንቅር ያሉት እኒያው የጦር መኮንኖቹ ከመሆናቸው ላይ ነው። የአዲስ አበባ ተማሪያቸው በአጋጣሚው በመጠቀም በአጠቃላይ የእነመንገሥት ሃ/ጣ መንገሥት ይውደዱ/፤ ብዙ ፓርቲያቸው የሚሳተፉበት ጭክራሲያዊ ሥርዓት ይለምዳሉ/፤ ጭፍጫፋ እመቃና ጭፍፍ ያበቁ/፤ ... የሚሉ ጥያቄያችን ቢያስተጋጉም የመፈንቅለኛ መንገሥት መከራውን በተለይ ከመደገፍ ተቆጥበዋል። በአባባ የተነደፈው ቀርቶ የረገጠው እንኳን በገመድ ይደክበር የለ? የኢትዮጵያ ሠፊ ህዝብ ታዲያ እንዴት አድርጎ በመፈንቅለኛቹ ላይ እንደነበረ ይደርበት?

“ደርግ” በሚል ጀምሮ ከቀጥረው ቀነሶ ከሥልጣኑ ደገብ እያደረገ መጥቶ፤ ፈርጥሞ ተከትሎ ፈለሎ የገፍ ተከካሚ የሆነውን ህዝብ ዘወትር እያዳከሙ ያለው ያው የመኮንኖች ጥርቃታ ከነአባርጋጆቹ ሆኖ ሃለ፤ ዛሬ የዚሁ ጉድን ከፊት “እኛ ቤዛ ልንሆን መጣን/” ሲሉት የኢትዮጵያ ህዝብ አለመታለሉ ለእኛ የሚያሳየው በልህነትን፤ በሰለተንም ጭምር ነው። ህዝቡ መፈንቅለኛችን አይመናቸው፤ አይደገፋቸው እንዲሁ የፋሽስትን መንገሥት መናጋት፤ መናወጥ፤ መዳከም፤... ይገፍታል። እንዲወድቅም ያለጥርጥር ይፈልጋል። ካለው ያልተሻለ እንዲያም ሲል የከፋ እንዳይመጣበት ይሰጋል፤ ይጨነቃል። ከኢትዮጵያ ተቃዋሚ የፖለቲካ ሃይሎች የሚጠበቀው፤ በአንዱ የመኮንኖች ጉድን ወይም በሌላው መፈንቅለኛ መንገሥት እስከሚመጣ አንጋጦ መጠበቅ ሳይሆን፤ ወይም የመፈንቅለኛ ሴራም ሆነ መከራ በልጭ ሲል በእሱ ላይ ለመገጠልጠል መሸቀዳዊም ሳይሆን መክርና ዘክሮ ለኢትዮጵያ ሕዝብ እርኪ የሆነ አማራጭ ማቀረብ ነው። ከ“ሌላ” ወይም ወታደራዊ ጉድን ጋር የደቀቀውን የኢትዮጵያ

ሀዘብ እንደገና አብሮም ሆነ ተከፋፍሎ ለማለቸው መጥረብረቡ ፋይዳ ቢሰጥ ነው እንላለን፡፡

በቀርቡ የታየው ዘጥ ዘጥም አልጠመንም፡፡ “በር ተገፉ ለተወሰኑ ቀናት እንዘጠጣቸውም/” ያሉት፡ “ሀዘብ ደገፍቶ አቋቋሙና አስታፋቸው ወታደራዊ ገፍቶ አቋቋሙ - - -” እንዳትነኩ የሚያስገባቸውን ተግባራት ገልጿል፡፡ በስማቸው በወጪው እየተገባቸው ነው ያሉት፡ “በቀረባቸውን አስተባብረናቸዋል፡፡ - - - ከእናንተው ጋር ነንና መሰሉን፡ አድኑን፡ - - -” ያሉት፡ የመፈንቅለን መከራ ሲያጤኑ ሲያጠሩም እንደመለዩ ለባሸቸ እንቅስቃሴ አቅርበው ከመደገፍም አልፈው ስለሸገገር መንገዳት ሃሳቦች እስከማቅረብ የተረገጡት፡ ሁሉ የየራሳቸውን ውሳኔ ገቦችና ትልቆች ለማራመድ ይጠሩ እንጂ የኢትዮጵያን ሠፊ ሀዘብ ዘላቂና መሠረታዊ ጥቅም ያስቀደሙ ገን አልነበሩም፡፡ እንደገና ቸኩል ቀንድ መንከሱ፡ በሌላው ቀንል እንጤት መስደዱ፡ ሀዘቡን ረምርም ረጋገጠ፡ መወጣጣያ መሸጋገሪያ አድርጎ ለሥልጣን መቋቋሙ፡ - - - ተዘብተው የበለጠ ጥርጣሬም ያተርፋሉ፡፡

የከሸፈው የመፈንቅለ-መንገዳት መከራ ፋሽስታዊውን መንገዳት የበለጠ አዳክሞታል፡፡ የገዢው መደብ አንድነት ሊጠገን በሚያዳግት ደረጃ ተናገሯል፡፡ ተዳክሞ የነበረው የርስ በርስ መተማመናቸው ያለቀጥ ሰሏል፡፡ ችሎታና ተመክሮ ከነበራቸው የቅዱ የጦር መኮንኖች መሰል ከነመንገዳት ሃ/ማርያም በርካታ ገምደላና ቀንጠሳዎች ድነው እስካሁን ከዘለቁት መሰከል ደግሞ በርካታ ያሉት አሁን በዋት በእስራት፡ በሸሸትም መቀነሳቸው በወታደራዊ ሃይሉ ብቻ ለተገጠሙ ሙንገዳት ከፍተኛ ጉዳት ነው፡፡ ያለነዚህ መኮንኖች ከጠሩ መለየት ደግሞ በጦር ሃይሎች ዐምነት፡ የውጊያ ሞራልና ብቃት ላይ ተፅዕኖው የማይካድ ነው፡፡ ውስጣዊ አንድነት የጦር ሃይሎች ድጋፍና ከፍተኛ ወታደራዊ ጥንካሬም ያለው መሰሉ ይታይ የነበረው ፋሽስታዊው መንገዳት ከገንቦት የመፈንቅለ መንገዳት መከራ በኋላ ገባናው በመጋለጡ በሀገር ውስጥም ሆነ ከሃገር ውጪ ይበልጥ የሚናቀፍ የሚደፈርም ሆኗል፡፡ ሃያልና አይበገራ መሰሉ ለመታየት የማያስቸል ሁኔታ ውስጥ ገብቷል፡፡ ሌላው ቀርቶ አቀፈው ደግፈው ያቀቁት የመስከብ ጣልቃ ገቦች እንኳን ሲዳከምና ሲናጋ በአስተማማኝ አገልጋይነት ላይ ጥርጣሬአቸው ይበረታል፡፡ ከዘለቁት ጥቅማቸው አንዳርም የሚገኝባቸውን እንዲያደርግ “እንዲያስተካክል፡ እንዲያሸሽል፡ - - -” ጣን ገፍተው ማድረጉን ያጠነክሩበታል፡፡

በተለይ ደግሞ ገልጦ የማያሳየው በቀርቡ የደረሰበት ቀንሎ ፋሽስታዊውን መንገዳት ከምዕራብ መንገዳት ገንጉነት አንዳር የሚገዳው ነው፡፡ መፈንቅለ መንገዳቸው ቢሳክ ከምዕራብ ጉያ ኢትዮጵያን ይመልሳታል ብለው የጋራ ቢለመሱ ካት ተጠሳጭተዋል፡፡ ከመፈንቅለ መንገዳት መከራ ጋር ተከታትሎ የሚካሄደው ገደብ እስራትና እመቃ ደግሞ ጤቷነትን ይፋና ጉልህ ስላደረገው ከፋሽስት መንገዳት ጋር “እያሸሽላ ነውና እንቀራረበው” ለሚሉት ወገኖች አስቸጋሪ አድርገዋል፡፡ “ከተዳከመ ሊወድቅም ይቻላልና ሌሎች አማራጮችን አተኩረን እንመልከት” ወደማለትም ጉጉታቸውን ይጨምራል፡፡ እነመንገዳት ሃ/ማርያም የመፈንቅለ መንገዳትን መከራ አከሸፈው በሥልጣን ላይ ቢቀደሙ፡ ለገዢው የቃጠላቸውን መኮንኖች ቢገለጥና ቢያስረዱ፡ ቢጠቃላይ ቢታይ መከራው ፋሽስት መንገዳት ይበልጥ አዳክሞታል፡፡ በውስጥም በውጭም አጋልጦታል፡፡ በስተ-ቦድሳት

ነው ያለፈው፡፡ ይህን ማለት ገን 4ሽሰታዊው መንግሥት እየተገነገደ ያለ፣ ገና ተር ቢደረግ የሚወድቅ፣ ቀስሙ የተሰበረ ለንቋሳ ሆኗል ማለትም አይደለም፡፡ በተለይ ለተወሰነ ጊዜ እያካሄደ ቢለው ምንጠራ ውስጣዊ ተቀናቃኙን አሸብሮ፣ አስፈርቶና አሰቅጥቦ በተቃራኒነትና በደጋፊነት ላይ ለመረባረብ ይወክራል፡፡ ዕውር ድንበሩን በየአቅጣጡ የፈሪ ዳላውን መሠንዘሩንም ይቀጥላል፡፡

ከመፈንቅለ መከራ በፊትም ለረጅም ጊዜ በሠፊው የኢትዮጵያ ህዝብና በጦር ሃይሎችም ውስጥ ጠንካራ የጦር ነት መሰላቸትና የሠላም ፍላጎትም እንደነበረ ስወር አይደለም፡፡ ለዲሞክራሲያዊ ለሰብአዊ መብቶች ለአኩላነት፣ ለፍትህ፣ - - - ቢጠቃለይ ለጭቁን ብጩቸ/ብጩረሰቦች፣ የራሱን ዕድል በራሱ የመወሰን መብትም በተለይ የሚካሄዱት ተገሎች የኢትዮጵያን ህዝብ ፍላጎት ለማንም ያለጥርጥር ሲያሳይ የቀዳናቸው፡፡ ታዲያ 4ሽሰታዊው መንግሥት የመፈንቅለ መከራ እስከሚያስደነብረው ድረስ ሊቀበል ያልፈለጋቸውን አንዳንድ ነገሮች ዘራ “ተቀባይነት” እያለ ነው፡፡ “በኦርተራ ለረጅም ጊዜ ደም ሴያ ፋሰስ - - - የቀየውን ቸገር የኢትዮጵያ ሕዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ብጩ ራዊ ሽንጌ ገንቦት 28 ቀን 1981 ዓ.ም ቢካሄደው የመጀመሪያ አስቸኳይ ስብሰባ በጥልቀት መርምሮ አዲስ የሠላም ርምጃ ቀይሷል” ይልና ሲዘረዘር፡-

- “1. ቸገሩ በሰላማዊ መንገድ እንዲፈታ የርስ በርስ ጦርነት ተወገደ ሰላም እንዲሰፍን - - - ፍላጎት ካለው ከሚኖሩት ወገን ጋር ተገናኝቶ የሠላም ውይይት ለማድረግ፣
2. ውይይቱን ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ለመጀመር፤
3. ውይይቱን በጋራ ስምምነት የሚወረታ ታዛቢ በሚገኝበት ለማካሄድ፤
4. የሰላም ውይይቱን በይፋ ለመጀመር፤
5. ውይይቱን በጋራ ስምምነት በሚደረስበት ቀንና ቦታ ለመጀመር፤
6. የውይይቱን ሂደት ለማሳካትና ዘላቂ ሰላምን ለማስፈን የሚያገዙ ሌሎች ርምጃዎችን ለመውሰድ - - ዝግጁነትን በማሳወቅ ሰላም ለሚችሉ ሁሉ ይህንን አዲስ የሰላም ርምጃ ይገልጻል፡፡ “ይላል፡፡

ዘራ “ወደሽን ገጣቢት ንጉሥ ተመርቂ”፡፡ እንደሚሰላው ሆኖ እንዲ የኦርተራውን ቸገር ከባድነት፣ በኦርተራና በሌሎችም የኢትዮጵያ ክፍሎች የሚካሄዱትን ጦርነቶች ጉዲነት የኢትዮጵያን ሠፊ ህዝብ ረጭቁን ብጩቸና ብጩረ፡፡ ሰባቸው ጭምር ሰላም ወዳድነት፣ - - - እስካሁን ሲያውቀው ቀርቶ አልነበረም፡፡ የመፈንቅለ መንግሥት መከራ የጥላላጠበትን ገመናውን ለመሸፈንና ተከታታኝ በጦር ሃይሎችና በህዝቡም ውስጥ ተቃውሞና መነሳሳት እንዳይበራከትበት ለማረጋገጥ በሁኔታዎች ተገፍቶ የወሰደው ርምጃ ነው፡፡ የሽንጌ ውሳኔ ደብዳቤው መግለጫ በወጣበት ሰዎች ውስጥ ነው ቀራጭ-ፈላጩ መንግሥት ሃ/ማርያም “የኢትዮጵያን አንድነት በሚመለከት እሱም ሆነ ሽንጌው ከማንም ጋር ለመደራደር ሥልጣን የሌላቸውና የማይታሰቡ መሆኑን” በጠራው ጋዜጣዊ ጉዳ ላይ ያረጋገጠው፡፡ ይህ ታዲያ ቅድመ-ሁኔታ አለመሆኑን እስካሁን ከራሳቸው ውጪ ሌሎችን ማሳመን አዳገቷቸዋል፡፡ ተጨማሪም አየባጠሩ መሆናቸውን ገን አልሳት ገላቸውም፡፡ የኖሩ ገባቸው ራሳቸውን በሥልጣን ላይ ማቀየት ስለሆነ የመገለጫዎች አለመጣጣም አላስጠነቃቸውም፡፡

የኢትዮጵያ ሕዝብ ችግሮች በሰላማዊ መንገድ ሲፈቱት ጥያቄዎች ፣ ያለጠር ነትና ያለከባድ መሰዋዕት ነት ሲመለሱት ጳጳስ ራሱን ፍትህ-ርትን ፣ ሰላምንም በደርደር ፣ በወይይት ፣ በፖለቲካ ተገልጦት ሲቀላቀሉ ይመርጣል፡፡ ኢሕአፓም በበኩሉ ሁኔታዎች ሲፈቅዱ ለሰላማዊና ፖለቲካዊ መፍትሄዎች የሚያበቁ ደርደሮች አስፈላጊነታቸውን ያምናል፡፡ ችግሩ ገን በዚህ ሁኔታ ኢትዮጵያ ውስጥ በሥልጣን ላይ ያለው ፋሽስታዊ መንግሥት የጠር ነትና ማሳሰቢያ የሠላም መፈጠር ለዚህም አስፈላጊ የሆኑት የጳጳስ ራሱን መብቶች በተገባር መከበርና መገለጥ ራሱን እንደሚያጠፋት የሚያውቅና ስለዚህም እንደወተሮው አሁንም ያላጥርቅር ሠላምንና ጳጳስ ራሱን የሚፈረር መሆኑ ነው፡፡ ስለዚህ ነው ኢሕአፓ ከፋሽስታዊው መንግሥት ጋር በመደራደር ኢትዮጵያ ውስጥ ሰላምን ማመጣት አይቻልም የሚለው፡፡ ከፋሽስታዊው መንግሥት ጋር የሚደረጉት ደርደሮች ገዛት ሥልጣንና ጥቅም ለመከፋፈል የታለሙ አስከፊ ሆኑ ደረሰ ተደናገሮ ህዝቡን ከማደናገር አያልፏል፡፡ ፋሽስታዊው መንግሥት በሃገር ውስጥ ደክም ደን ገጥና ደንበርበር ቢለበት ከወጡ ደግሞ ከሶባየት ነበረት በኩልም ሆነ ከወጡ ወገን ሰላማዊና ፖለቲካዊ መፍትሄዎች እንዲሻ ገፊት እየበረታታ ቢለበት በአሁኑ ወቅት የተወሰነ መከራ በማድረግ ፋታ ማግኘትና ራሱን መልሶ ማጠናከር ይፈልጋል እንጂ ተፈጥሮውን አለመጠም፡፡ ታዲያ ሊያቀፉ ሊፋሩት ማንኛውን ሊጠግን? ሕይወቱን መልሶ የሚያለመልዎለት አስተንፋስ ለመለገስ?

ቢለፅት 15 ዓመቶች ውስጥ ፋሽስታዊው መንግሥት ለኢትዮጵያ ህዝብ፣ በኢትዮጵያ ጂኦግራፊያዊ ክልል ውስጥ እየታገሉ ላሉት የፖለቲካ ሃይሎችም ጭምር ማንነቱን በማያወላዳ መንገድ አሳውቋል፡፡ የፖለቲካ ሃይሎችም አንዱ ለሌላው ባይተኖር አይደሉም፡፡ ከተገለፀው ከቸገሩ ተቻቸው ከደሉቻቸውም ያካበት የቸውን ተምህርቶች አዳምረውና ጨምቀው ለኢትዮጵያ ህዝብ ሥር የት ማዋል ገን አስከፊ አልቻሉም፡፡ ባለተሟላ ዕውቀትና ገንዘብ ላይ ያቆጠቆጠ ቀኖና ዊነት፣ ከለልተኛነት፣ አክራሪነት፣ ተምክህተኛነት፣ ጠባብ ብጩረተኛነት፣ ... አንዱን ወይም ሌላውን ሃይል እየተጠናወቱ የተሟላ ገንዘብ እንዳይገኝ መሰረተና ከሌሎችና በገለጽነት ላይ የተመሠረተ ነበረትም እንዳይፈጠር አንቀፋት ሆነዋል፡፡ የኢትዮጵያ ሠፊ ህዝብ እንዲሁም የሁሉም በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኙ ቀሳቀሱ የፖለቲካ ሃይሎች የነፍና የጋራ ጠላት የሆኑትን ፋሽስታዊው መንግሥትና የሶባየት ጣልቃ ገብነት በነበረበትና በአንድነት እንጂ በተናጠል በቻ ለበቻ ማቸነፍ እንደማይቻል አንዳንዶች ደርጅቶ የተሟላ ገንዘብ ያላቸው አይመስሉም፡፡ ከፋሽስታዊው መንግሥት ጋር ተደራደሮ ሰላምን ጳጳስ ራሱን ለር ነትና ... ለማግኘት ማንጋጠጥ፤ የፋሽስታዊው መንግሥት አንዱ ሽርፍሬ መፈንቀል መንግሥት አካሄድ ያድነናል ብሎ መቋቋም፤ አንዱ ወይም አያሌ የወጡ መንግሥቶች አማልደው መከረው ገስፀው ገፋፍተው ... መፍትሄ ያመጣናል ብሎ መመኘት፤ ... እንዲያው በቀጣይ - ተከፋ የታችነት ነው የሚያሳየት፡፡

የጭቀኛ ምዝገባ የኢትዮጵያ ሠፊ ህዝብ፣ የጭቀኛ ብጩሮችና ብጩረሱ በቸም ጭምር፣ ፍላጌቶች ጥቅሞችና ጥያቄዎች ከማንም ሥር አይደሉም፡፡ ቢያደባረቡ ሲያጋገሩ በተከከለና በሃቅ ማቀረቡ ነው እያንተ ያለው፡፡ ይህን

ለጣድረግ የፖለቲካ ሃይሎችን የተጠናወተት ከፍ ብሎ የተጠቀሱት ጠንቀቅ መሰናከል ናቸው፡፡ የኢትዮጵያ ህዝብ ሰላምን፣ ሰብአዊ መብትንና ክብሩን፣ ኢኮኖሚያዊ መብትን፣ ፍትህን፣ ርትዕን፣ እኩልነትን፣ እርህነትን፣ - - - የሚፈልገው በየትኛውም ሁኔታ ነው፡፡ እስካሁን በተጓዥንበት መንገዶች እነዚህን የጋራ ፍላጎቶችን ለማሟላት አልቻልንም፡፡ ወደፊትም ቢሰጥን እየረገጥን የህዝቡን የሥቃይ ኑሮ ከምናራዝም ለህግረት ተገል መሰናከል የሆኑትን ጠንቀቅ በወይይት በጋራ መድረኮች አፍረጥርጠን አውጥተንና በጥቃትና መርዳት እናስተካከል፡፡ የመጀመሪያው ርዕደም "ወይፍንክቸ የአባ ሲላዋ ልጅ/" ብለን የመጥኘት የምናቸውን አንጻንዱ አመለካከቶች፣ አቋሞች፣ ፖሊሲዎች፣ ስልጣኖች ዓላማዎች ከኢትዮጵያ ሠፊ ህዝብና ጭቁን ብሔሮች/ብሔረሰቦች የጋራ ፍላጎትና የህግረት ተገል አንጻር መመርመርና ማስተካከል ሊሆን ይገባል፡፡ አለዚህ "ቅመንልሃል፣ እናታገልሃለን፣ - - -" የምንለውን ህዝብ በቀን ማገልገልና በተከከለ መወከልና ለደህንነት ማብቃት እንደተከሰት ይቆያሉ፡፡ ታዲያ እስከመቼ ይቆያሉ?

-ኢኮኖሚያዊ ሠላም የተፈጠመው የህግረት ተገል ጠቅሞች ናቸው!

-እና ትንሹ ለን፣ / / /